

4219 ^{23/2} 21: 1. Beh. af F. t. L. om Tillæg t. L. om Vilkaar for Bortsalg af Jorder i off. Eje. 4220

lemmer vil have set en Meddelelse i Bladene om, at Godset er blevet overdraget den nuværende Besidder af Grevskabet. En af de tre Hovedgaarde paa Grevskabet er Agernæsgaard. Dér laa i sin Tid en gammel Bondeby med et betydeligt Antal Bøndergaarde, hvis Arealer senere er blevet inddraget under Grevskabet og Gaardene nedlagt. Tilbage af Byen er kun 18—19 Huse, der alle er Lejehuse, og det er mig meddelt, at der mellem den tidligere Godsinspektør og den nuværende Besidder er truffet en Aftale om, at i alt Fald en betydelig Del af disse Huse kunde afhændes til de paagældende Lejere, og at disse alle sammen, saa vidt jeg erindrer, i alt Fald paa nogle ganske faa Undtagelser nær, sidste Sommer har indsendt Ansøgninger om at faa Tillægsgjord lagt ind til deres Brug. Forholdet er det, at de fleste af dem har tilnærmelsesvis tilstrækkelig Ladebygning til hver at kunne have et Areal paa tilsammen en halv Snæs Tdr. Land. Det Jordtilliggende, de har til deres Lejehuse, varierer fra $2\frac{1}{2}$ til 5 Tdr. Land, er altsaa for alles Vedkommende utilstrækkeligt. Nu har jeg imidlertid faaet at vide, at Godsbesidderen, efter at hans nye Forvalter er traadt til som Raadgiver, ikke ønsker at sælge noget af disse Brug. Det forekommer mig, nu da vi drøfter en Udvikling af denne Jordlovgivning, at det vilde være urigtigt, om Rigsdagen ikke overvejede Mulighederne for at raade Bod paa dette skæve Forhold. Det er selv sagt, at naar Godset i alt skal afhænde 5—600 Tdr. Land fra de tre Hovedgaarde, vil Mulighederne for, at disse 19 Mænd er i Stand til at finde stadig Beskæftigelse paa Godset, være saa stærkt forringet, at det vil være uforvarsomt af Rigsdagen ikke at søge at raade Bod paa disse Forhold enten ved en Tilføjelse til dette Lovforslag eller maaske ved en Ændring i Lensafsløsningsloven.

Jeg har taget Ordet ved denne Lejlighed for at henlede Ministerens og det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa Nødvendigheden af at søge en saadan Ændring indført i vor Jordlovgivning samtidig med dette Lovforslags Gennemførelse. Der kan være adskillige Maader, hvorpaa dette kan lade sig gøre. Jeg skal for ikke at trætte det høje Ting paa dette fremskredne Tidspunkt ikke nævne dem, men jeg gaar ud fra, at det vil blive underkastet

Overvejelse i det kommende Udvalg, og at der forhaabentlig deraf kan fremkomme et tilfredsstillende Resultat. Thi det synes mig selvindlysende, at vi bør stræbe hen imod, netop naar Forholdene ligger saaledes, som de gør derovre, at der kan blive oprettet selvstændige Jordbrug af de flest mulige af disse Lejehuse. Jeg ved meget vel, at man kunde gøre den Betragtning gældende, at det jo var muligt — jeg ved ikke, om det er hjemlet i Lensafsløsningsloven, det tvivler jeg for øvrigt om, at det er — at lægge nogle Tønder Land ind til hvert af disse Brug, selv om den paagældende kun besidder Huset i Leje. Men det kan maaske nok volde praktiske Vanskeligheder, og derfor henstiller jeg, som sagt, at det bliver taget med ind under de Overvejelser, som det paagældende Udvalg skal foretage.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Jeg finder Anledning til at udtale min bedste Tak for den velvillige Modtagelse, som dette Lovforslag har faaet fra alle Partiers Side. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa de forskellige Bemærkninger, der er fremsatte af Ordførerne, idet Hovedsagen jo er, at den Realitetsbehandling, der maa følge efter Sagens første Behandling her i Tinget, hurtigst muligt kommer i Gang, og at vi naar til et positivt Resultat af disse Forhandlinger.

Overfor det ærede Medlem Hr. Olufson, som mente, at Jord, der en Gang er kommet i Statens Eje, ikke atter maa sælges, vil jeg dog tillade mig at bemærke, at hvis vi i dette Forehavende vilde følge det Princip, som det ærede Medlem dér angiver, vilde Statens Indgriben i Forholdet jo netop medføre det, som det ærede Medlem er saa bange for, at Jorden fordyres. Thi naar Staten kun vil købe og aldrig sælge, kommer der jo dog en forøget Efterspørgsel i Gang, medens naar Forholdet er som her foreslaaet, at Staten sælger og køber, vil det ikke kunne siges at frembringe forøget Efterspørgsel, og saa vil der heller ikke kunne være Tale om, at det øver Indflydelse paa Jordprisen, hvad jeg i øvrigt ikke mener, at disse Smaaforanstaltninger, vi her vedtager — for smaa er de i Sammenligning med den Jordomsætning, der finder Sted —, nogen Sinde kan faa. Men jeg advarer det ærede Medlem mod at fastholde den Dok-